

SELETUSKIRI

maeluministri määruse „Vesiviljelusettevõtja müügikäibe vähenemise osalise hüvitamise toetus” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Maaeluministri määrus „Vesiviljelusettevõtja müügikäibe vähenemise osalise hüvitamise toetus” kehtestatakse kalandusturu korraldamise seaduse (edaspidi *KTKS*) § 19 lõike 1 ja § 5 lõike 1 alusel.

Määruse eesmärk on sätestada „Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskava 2014–2020” (edaspidi *rakenduskava*) meetme „Vesiviljelusettevõtja müügikäibe vähenemise osalise hüvitamise toetus” raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord. Samuti muudetakse maaeluministri 8. jaanuari 2020. a määrust nr 1 „2020. aastal toetatavate „Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskava 2014–2020” meetmete ja tegevuste liigid”, mida täiendatakse vesiviljelusettevõtja müügikäibe vähenemise osalise hüvitamise toetusega vesiviljelussektorile.

Rakenduskava kohaselt on võimalik hüvitada vesiviljelusega tegelevatele ettevõtjatele COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 (edaspidi *koroonaviirus*) puhangust tingitud müügikäibe vähenemine, mis on tekkinud ajavahemikul 2020. aasta 1. veebruarist kuni 31. detsembrini. Toetuse eesmärk on toetada vesiviljelussektorit koroonaviirusest tingitud majanduslike tagasilöökide leevendamiseks. Peamine kahju ettevõtjatele seisneb müügiimahtude vähenemises, mistõttu vähenevad ka nende sissetulekud. Vesiviljelusega tegelevatele ettevõtjatele hüvitatakse koroonaviiruse puhangust tingitud müügikäibe vähenemine, mis on tekkinud ajavahemikus 1. veebruarist kuni 31. detsembrini 2020. aastal, kuni 30 protsendi ulatuses. Toetuse sihtrühmaks on äriregistris registreeritud vesiviljelustoodete tootmisega tegelev ettevõtja, kes on registreerinud oma tegevusalaks justiitsministri 28. detsembri 2005. a määruse nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord” lisa 16 „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK)” järgi magevee vesiviljeluse (EMTAK-i jao A alajagu 03221) või mere-vesiviljeluse (EMTAK-i jao A alajagu 03211). Lisaks peab toetuse taotlejal olema loomatauditõrje seaduse alusel antud tegevusluba.

Vesiviljelussektoriga seotud tegevused peavad olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22–61), artiklis 34 osutatud vesiviljeluse arendamist käsitleva mitmeaastase riikliku strateegiakavaga. „Eesti vesiviljeluse mitmeaastane riiklik tegevuskava 2014–2020” (edaspidi *tegevuskava*) on koostatud dokumendi „Eesti vesiviljeluse sektori arengustrateegia 2014–2020” (edaspidi *arengustrateegia*) põhjal. Seoses koroonaviiruse pandeemilise levikuga maailmas ja viiruse leviku laienemisega Eestis kuulutas Vabariigi Valitsus 12. märtsil 2020. aastal välja eriolukorra. Eriolukorrast ja koroonaviiruse levikust tingitud majanduslike tagasilöökide leevendamiseks antakse vesiviljelussektorile toetust, et soodustada tegevuskava täitmist ning võimaldada ettevõtjatel oma senist tegevust vesiviljeluse valdkonnas jätkata. Nimetatud meetme raames makstakse toetus välja hüvitisena. Toetuse andmisega on kooskõlas ka põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030, mille üks eesmärkidest on luua tingimused majanduslikult elujõulisemale ja konkurentsivõimelisemale vesiviljelussektorile.

Määruse koostamisel on arvestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa

Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469) (edaspidi *määrus (EL) nr 1303/2013*).

Määrus on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2020/560, millega muudetakse määruseid (EL) nr 508/2014 ja (EL) nr 1379/2013 seoses erimeetmetega, et leevendada COVID-19 viiruspuhangu mõju kalandus- ja vesiviljelussektorile (ELT L 130, 24.04.2020, lk 11–17) (edaspidi *määrus (EL) 2020/560*). Määruste muudatused on tingitud sellest, et Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist oleks võimalik toetada erimeetmeid kuni 31. detsembrini 2020, et leevendada koroonaviiruse puhangust tingitud mõju kalandus- ja vesiviljelussektorile. Kõnealused meetmed peaksid muu hulgas hõlmama toetust vesiviljelustootjatele teatava majandusliku kahju eest, kui see kahju on tingitud koroonaviirusest.

Määrus on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006/ ja (EÜ) nr 791/2007, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011 (ELT L 149, 20.05.2014, lk 1–66) (edaspidi *määrus (EL) nr 508/2014*), artikli 19 lõike 1 alusel heakskiidetud rakenduskavaga.

Eelnõu valmistas ette Maaeluministeeriumi kalamajandusosakonna turukorralduse ja kaubanduse büroo peaspetsialist Tuuli Teppo (tel 625 6115, tuuli.teppo@agri.ee). Eelnõu juriidilise ekspertiisi tegi Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Karina Torop (tel 625 6520, karina.torop@agri.ee) ja eelnõu keeleteoimetaja on sama osakonna peaspetsialist Laura Ojava (tel 625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu koosneb üheksast paragrahvist.

Eelnõu §-s 1 sätestatakse määruse reguleerimisala. Määrusega kehtestatakse rakenduskava raames antava vesiviljelusettevõtja müügikäibe vähenemise osalise hüvitamise toetuse (edaspidi *toetus*) andmise ja kasutamise tingimused ja kord.

Eelnõu §-s 2 sätestatakse toetuse vorm. Eelnõu kohaselt antakse määruse (EL) nr 508/2014 artikli 55 lõike 1 punkti b alusel toetust hüvitisena vesiviljelustoodete müügikäibe vähenemise eest. Vesiviljelusega tegelevatele ettevõtjatele hüvitatakse koroonaviiruse puhangust tingitud vesiviljelustoodete müügikäibe vähenemine kuni 30 protsendi ulatuses.

Eelnõu §-s 3 sätestatakse toetuse maksimaalne suurus taotleja kohta. Sätte kohaselt ei tohi toetuse suurus taotleja kohta olla suurem kui taotleja vesiviljelustoodete müügikäibe vähenemise suurus ajavahemikul 1. veebruarist kuni 30. juunini ning 1. juulist kuni 31. detsembrini 2020. aastal võrreldes tema 2020. aastale vahetult eelnenud kuni kolme aasta sama ajavahemiku keskmise vesiviljelustoodete müügikäibe suurusega. Samuti ei tohi toetuse suurus taotleja kohta olla suurem kui 30 protsenti taotleja 2020. aastale vahetult eelnenud kuni kolme aasta keskmisest vesiviljelustoodete müügikäibe suurusest ajavahemikul 1. veebruarist kuni 31. detsembrini. Taotleja vesiviljelustoodete müügikäibe suuruse võrdlemisel võetakse arvesse 2020. aastale vahetult eelnenud kolme aasta andmed, kui taotleja on tegutsenud vähemalt kolm aastat. Kui taotleja on tegutsenud alla kolme aasta, siis võetakse arvesse tema tegutsemisaja andmed.

Toetust makstakse 2020. aasta esimese ja teise poolaasta kohta, mis tähendab, et taotlusvoore on kavandatud kaks: esimene 2020. aasta teisel poolaastal ja teine 2021. aasta esimesel poolaastal. Erandina loetakse esimese poolaasta alguseks 1. veebruar. Nõue tuleneb määruse (EL) nr 508/2014 artikli 55 sätetest, mille kohaselt on võimalik hüvitada koroonaviiruse tõttu tekkinud kahjusid alates 1. veebruarist 2020. aastal. Sama artikli kohaselt võib kehtestada kahju arvestamise erinormid nendele ettevõtjatele, kes on tegutsenud alla kolme aasta. Toetus, mille suurus on kuni 30 protsenti taotleja 2020. aastale vahetult eelnenud kuni kolme aasta keskmisest

vesiviljelustoodete müügikäibe suurusest ajavahemikul 1. veebruarist kuni 31. detsembrini, makstakse välja kahe poolaasta kohta kokku.

Müügikäibe suurust hinnatakse Maksu- ja Tolliametile (edaspidi *MTA*) esitatavate käibedeklaratsioonide ja raamatupidamisdokumentide põhjal. Viimaste puhul on peetud silmas vesiviljelustoodete müügiarveid, mis näitavad ettevõtte vesiviljelustoodete müügikäivet. Raamatupidamisdokumentides peavad olema kajastatud vesiviljelustoodete müügi majandustehingud toetuse taotluses märgitud 2020. aasta poolaasta kohta ja sellele vahetult eelnenud kuni kolme aasta kohta. Näiteks kui toetust taotletakse esimese poolaasta kohta, siis tuleb võtta arvesse ajavahemik 1. veebruarist kuni 30. juunini 2020. aastal ning võrrelda seda kuni kolme vahetult eelnenud aasta ehk aastate 2017–2019 sama ajavahemikuga. Sama kehtib ka siis, kui toetust taotletakse teise poolaasta kohta, sellisel juhul võetakse arvesse ajavahemik 1. juulist kuni 31. detsembrini.

Näiteks on ettevõtja vesiviljelustoodete müügist saadud käive 2017. aastal 100 000 eurot, 2018. aastal 125 000 eurot ja 2019. aastal 200 000 eurot. Kolme viimase aasta keskmine vesiviljelustoodete käive arvutatakse välja järgmiselt: $(100\,000 + 125\,000 + 200\,000) / 3 = 141\,666$. Viimase kolme aasta keskmine vesiviljelustoodete müügikäive on seega 141 666 eurot. Järgmiseks arvutatakse välja, kui palju on 30 protsenti kolme viimase aasta keskmisest käibest: $(141\,666 \times 30) / 100 = 42\,500$. Seega on maksimaalne toetuse summa sellele ettevõtjale 42 500 eurot.

Järgmiseks vaadatakse, kui suur on sama ettevõtja vesiviljelustoodete müügikäive taotluses esitatud ajavahemiku kohta ehk näiteks esimese poolaasta kohta. Näiteks on ettevõtja vesiviljelustoodete müügist saadud käive 2017. aasta esimesel poolaastal 50 000 eurot, 2018. aasta esimesel poolaastal 62 000 eurot ja 2019. aasta esimesel poolaastal 100 000 eurot. Taotleja 2020. aasta esimese poolaasta müügikäive oli 47 000 eurot. Nüüd arvutatakse välja kolme viimase aasta esimese poolaasta keskmine vesiviljelustoodete käive: $(50\,000 + 62\,000 + 100\,000) / 3 = 70\,666$. Viimase kolme aasta esimese poolaasta keskmine vesiviljelustoodete müügikäive on seega 70 666 eurot.

Järgmiseks arvutatakse välja, kui suures osas oli vähenenud ettevõtja vesiviljelustoodete müük 2020. aasta sama ajavahemiku ehk 1. veebruari kuni 30. juuni (esimese poolaasta) kohta. On teada, et sellel ajavahemikul oli müügikäibe suurus 47 000 eurot. Seega on näha, et 2020. aasta esimesel poolaastal oli käive väiksem kui kolme eelmise sama poolaasta keskmine käive kokku. Järgmise arvutusega leitakse, kui suure osa moodustab 2020. aasta esimese poolaasta käive kolme eelmise sama poolaasta keskmisest käibest. Selleks tuleb teha järgmine arvutuskäik: $(47\,000 \times 100) / 70\,666 = 66$. Nüüd on teada, et 2020. aasta esimese poolaasta käive moodustas 66 protsenti eelmise kolme aasta esimese poolaasta keskmisest käibest. Käibelangus leitakse järgmiselt: $100\% - 66\% = 34\%$. Seega on käibelangus võrreldes eelmise kolme aasta keskmise käibega olnud 34 protsenti. Selle näite kohaselt on 34 protsendi suurune käibelangus võrdne 24 026 euroga ning see leitakse järgmiselt: $(70\,666 \times 34) / 100 = 24\,026$.

Toetuse maksimaalne suurus on 30 protsenti 2020. aastale vahetult eelnenud kuni kolme aasta keskmisest käibest. Eespool tehtud arvutustest selgus, et 30 protsenti viimase kolme aasta keskmisest käibest oli 42 500 eurot. Seega võib ettevõtjale esimese poolaasta eest maksta hüvitist 24 026 eurot. Lisaks peab ettevõtja arvestama, et teisel poolaastal on tal võimalik saada käibelanguse hüvitist maksimaalselt 18 474 eurot. See summa leitakse, lahutades viimase kolme aasta keskmise käibe summast esimese poolaasta abikõlblik hüvitise summa: $42\,500 - 24\,026 = 18\,474$. Juhul, kui ettevõtja teise poolaasta käibelangus ületab selle summa, siis ta suuremas summas enam hüvitist ei saa.

Sellise ettevõtja puhul, kes on vesiviljelustoodete tootmisega tegelenud alla kolme aasta, võetakse arvesse ajavahemik alates esimesest müügikäibega aastast. Seega ei tohi toetuse maksimaalne suurus näiteks kaks aastat tegutsenud taotleja puhul olla suurem kui taotleja 1. veebruari kuni 31. detsembri 2020. aasta vesiviljelustoodete müügikäibe vähenemise suurus võrreldes 2018. ja 2019. aasta sama ajavahemiku keskmise vesiviljelustoodete müügikäibe suurusega. Juhul kui

ettevõtja ei ole saanud müügitulu näiteks 2017. aastal, kuid on seda saanud 2016., 2018. ja 2019. aastal, siis arvestatakse toetuse maksimaalne suurus ikka 2020. aastale eelnenud kolme aasta andmete põhjal. Samuti ei tohi toetuse suurus taotleja kohta olla suurem kui 30 protsenti 2020. aastale vahetult eelnenud kahe aasta keskmisest vesiviljelustoodete müügikäibe suuruselt ajavahemikul 1. veebruarist kuni 31. detsembrini. Kahe eelmise aasta ajavahemikuks loetakse 1. veebruar kuni 31. detsember 2018. ja 2019. aastal.

Näiteks on ettevõtja saanud vesiviljelustoodete müügist käivet 2018. aastal 100 000 eurot ja 2019. aastal 200 000 eurot. 2017. aastal ettevõttel veel käivet ei olnud. Kahe viimase aasta keskmine vesiviljelustoodete käive arvutatakse välja järgmiselt: $(100\ 000 + 200\ 000) / 2 = 150\ 000$. Taotleja tegutsemisaastate järgi on sellisel juhul tema keskmine vesiviljelustoodete müügikäive 150 000 eurot. Järgmiseks arvutatakse välja, kui palju on 30 protsenti kahe viimase aasta keskmisest käibest: $(150\ 000 \times 30) / 100 = 45\ 000$. Seega on maksimaalne toetuse summa sellele ettevõtjale 45 000 eurot.

Järgmiseks vaadatakse, kui suur on sama ettevõtja vesiviljelustoodete müügikäive taotluses esitatud ajavahemiku kohta ehk esimese poolaasta kohta. Näiteks on ettevõtja vesiviljelustoodete müügist saanud käive 2018. aasta esimesel poolaastal 40 000 eurot ja 2019. aastal 90 000 eurot. Ettevõtte 2020. aasta esimese poolaasta müügikäive oli 50 000 eurot. Nüüd arvutatakse välja kahe viimase aasta esimese poolaasta keskmine vesiviljelustoodete käive: $(40\ 000 + 90\ 000) / 2 = 65\ 000$. Viimase kahe aasta esimese poolaasta keskmine vesiviljelustoodete müügikäive on seega 65 000 eurot.

Järgmiseks arvutatakse välja, kui suures osas oli vähenenud ettevõtja vesiviljelustoodete müük 2020. aasta sama ajavahemiku ehk 1. veebruari kuni 30. juuni (esimese poolaasta) kohta. On teada, et sellel ajavahemikul oli müügikäibe suurus 50 000 eurot. Seega on näha, et 2020. aastal oli käive väiksem kui kahe eelmise aasta keskmine käive kokku. Järgmise arvutusega leitakse, kui suure osa moodustab 2020. aasta esimese poolaasta käive kahe eelmise aasta esimese poolaasta keskmisest käibest. Selleks tuleb teha järgmine arvutuskäik: $(50\ 000 \times 100) / 65\ 000 = 77$. Nüüd on teada, et 2020. aasta esimese poolaasta käive moodustas 77 protsenti eelmise kahe aasta esimese poolaasta keskmisest käibest. Käibelanguse leiame järgmiselt: $100\% - 77\% = 23\%$. Seega on käibelangus võrreldes varasema kahe aasta keskmise käibega olnud 23%. Selle näite kohaselt on 23 protsendi suurune käibelangus võrdne 14 950 euroga ning see leitakse järgmiselt: $(65\ 000 \times 23) / 100 = 14\ 950$.

Tulenevalt ettevõtte tegutsemisajast ei tohi toetuse suurus ületada 30 protsenti 2020. aastale vahetult eelnenud kuni kahe aasta keskmisest käibest. Eespool tehtud arvutustest selgus, et 30 protsenti viimase kahe aasta keskmisest käibest oli 45 000 eurot. Seega võib ettevõtjale esimese poolaasta eest maksta hüvitist 14 950 eurot. Teisel poolaastal on ettevõtjal võimalik saada toetust maksimaalselt 30 050 eurot.

Ettevõtjad, kes on tegutsenud enne toetuse taotlemist vaid ühel aastal ja kes on vesiviljelustoodete müügist saanud käivet vaid 2019. aastal, peavad arvestama sellega, et toetuse maksimaalne suurus ei tohi olla suurem kui taotleja 1. veebruari kuni 31. detsembrini 2020. aasta vesiviljelustoodete müügikäibe vähenemise suurus võrreldes 2019. aasta sama ajavahemiku vesiviljelustoodete müügikäibe suurusega. Samuti ei tohi toetuse maksimaalne suurus taotleja kohta olla suurem kui 30 protsenti 2019. aasta vesiviljelustoodete müügikäibe suuruselt ajavahemikul 1. veebruarist kuni 31. detsembrini.

Näiteks on ettevõtja saanud vesiviljelustoodete müügist taotluses esitatud ajavahemikul käivet 2019. aastal 200 000 eurot. 2017. ja 2018. aastal ettevõtjal vesiviljelustoodete müügikäivet veel ei olnud. Selleks, et teada saada maksimaalset toetuse summat, tuleb välja arvutada, kui palju on 30 protsenti 2019. aasta käibest: $(200\ 000 \times 30) / 100 = 60\ 000$. Seega on maksimaalne toetuse summa sellele ettevõtjale 60 000 eurot. Kuna ettevõtja on saanud müügikäivet vaid 2019. aastal, ei ole vaja arvutada eelmiste aastate müügikäivete keskmist, vaid sellisel juhul lähtutakse vaid 2019. aasta müügikäibest.

Järgmisena vaadatakse, kui suur on sama ettevõtja vesiviljelustoodete müügikäive taotluses esitatud ajavahemiku kohta ehk esimese poolaasta kohta. Näiteks on ettevõtja vesiviljelustoodete müügist saadud käive 2019. aasta esimesel poolaastal 100 000 eurot. Ettevõtte 2020. aasta esimese poolaasta müügikäive oli 80 000 eurot.

Järgmiseks arvutatakse välja, kui suures osas oli vähenenud ettevõtja vesiviljelustoodete müük 2020. aasta sama ajavahemiku ehk 1. veebruari kuni 30. juuni (esimese poolaasta) kohta. On teada, et sellel ajavahemikul oli müügikäibe suurus 80 000 eurot. Seega on näha, et 2020. aasta esimesel poolaastal oli käive väiksem kui 2019. aasta esimese poolaasta käive. Järgmise arvutusega leitakse, kui suure osa moodustab 2020. aasta esimese poolaasta käive 2019. aasta esimese poolaasta käibest. Selleks tuleb teha järgmine arvutuskäik: $(80\ 000 \times 100) / 100\ 000 = 80$. Nüüd on teada, et 2020. aasta esimese poolaasta käive moodustas 80 protsenti 2019. aasta esimese poolaasta käivest. Käibelanguse leiame järgmiselt: $100\% - 80\% = 20\%$. Seega on käibelangus võrreldes 2019. aasta käibega olnud 20 protsenti. Selle näite kohaselt on 20 protsendi suurune käibelangus võrdne 20 000 euroga ning see leitakse järgmiselt: $(100\ 000 \times 20) / 100 = 20\ 000$.

Teame, et toetuse suurus ei tohi ületada 30 protsenti 2020. aastale vahetult eelnenud kuni kolme aasta keskmisest käibest. Ettevõtte tegutsemisajast tulenevalt ei tohi toetuse suurus selle näite puhul ületada 60 000 eurot ning ettevõtja võib saada esimese poolaasta eest hüvitist 20 000 eurot.

Juhul kui toetust taotletakse pärast 2020. aastat, siis loetakse eelnõu kohaselt kolmeks, kaheks või üheks viimaseks aastaks ikkagi aastaid 2017–2019, sest vesiviljelustoodete müügitulu vähenemist hüvitatakse ainult 2020. aasta seisuga.

Eelnõu §-s 4 sätestatakse toetuse taotlejale ja taotlusele esitatavad nõuded.

Eelnõu § 4 lõike 1 kohaselt võib toetust taotleda äriregistris registreeritud ettevõtja, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtja, kes on registreerinud oma tegevusalaks magevee vesiviljeluse EMTAK-i koodiga 03221 või mere-vesiviljeluse EMTAK-i koodiga 03211. Meetme peamine eesmärk on hüvitada kahjusid nendele ettevõtjatele, kes saavad sissetulekut vesiviljelusest ning kes ka tegelikult tegelevad vesiviljelustoodete tootmisega.

Toetuse taotlejal peab olema ka Veterinaar- ja Toiduameti antud tegevusluba loomatauditõrje seaduse alusel. Tegevusloa taotlemise nõue ja põhimõtted on sätestatud loomatauditõrje seaduse §-des 19¹–19⁵ ning majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse §-des 16–20. Tegevusloa andmine on menetlus, mille käigus hinnatakse vesiviljelusettevõtjale kuuluva ehitise, kala- või vähikasvanduse vastavust loomatauditõrje seaduses ja muudes asjakohastes õigusaktides sätestatud nõuetele. Ettevõtjal, kes soovib tegeleda veeloomade pidamisega turuleviimise eesmärgil, peab enne tegevuse alustamist olema tegevusluba. Tegevusluba tähendab sisuliselt järelevalveasutuse ehk Veterinaar- ja Toiduameti antud luba tegevuse alustamiseks. Taotleja peab olema aktiivselt tegutsev vesiviljelustoodete tootmisega tegelev ettevõtja, kes on saanud müügitulu 2020. aastale vahetult eelnenud kuni kolme aasta jooksul.

Eelnõu § 4 lõikes 2 määratletakse toetuse arvestamise periood. Toetust taotletakse poolaastapõhiselt eelarvevahendite piires. See tähendab, et toetust saab taotleda kaks korda. Eelnõu kohaselt loetakse esimeseks poolaastaks ajavahemikku 1. veebruarist kuni 30. juunini ja teiseks poolaastaks ajavahemikku 1. juulist kuni 31. detsembrini.

Eelnõu § 4 lõike 3 kohaselt võib toetust taotleda, kui taotleja vesiviljelustoodete müügikäive on 2020. aastal vähenenud vähemalt kümne protsendi võrra võrreldes taotleja 2020. aastale vahetult eelnenud kuni kolme aasta sama ajavahemiku keskmise vesiviljelustoodete müügikäibega. Toetust võib taotleda ka ettevõtja, kes on tegutsenud vesiviljelustoodete tootmise valdkonnas alla kolme aasta. Sellisel juhul võib toetust taotleda juhul, kui taotleja vesiviljelustoodete müügikäive on 2020. aastal vähenenud vähemalt kümne protsendi võrra ettevõtja senise tegutsemisaja keskmise müügikäibega võrreldes. Seega võrreldakse alla kolme aasta tegutsenud ettevõtja 2020. aasta müügikäivet ühe eelmise aasta sama ajavahemiku vesiviljelustoodete müügikäibega või

kahe eelmise aasta sama ajavahemiku keskmise vesiviljelustoodete müügikäibega, mille kohta toetust taotletakse.

Küll aga peab silmas pidama, et vastavalt sätestatule ei anta toetust, kui taotleja vesiviljelustoodete müügikäive on vähenenud vähemalt kümme protsenti, kuid alla 1000 euro. See tähendab, et toetuse saajale makstav minimaalne toetuse summa on 1000 eurot.

Eelnõu § 4 lõike 4 kohaselt peab taotleja olema taotluse esitamise ajaks täitnud käibedeklaratsioonide ja majandusaasta aruannete esitamise kohustuse. See tähendab, et käibedeklaratsioonid ja majandusaasta aruanded peavad olema esitatud õigeks ajaks. Taotluse esitamise ajaks peavad käibedeklaratsioonid olema esitatud kõikide määruse kohaselt arvestatavate aastate kohta, seega aastate 2017–2020 kohta. Füüsilisest isikust ettevõtja puhul peavad olema esitatud füüsilise isiku tuludeklaratsioonid.

Eelnõu § 4 lõike 5 kohaselt peab taotleja vastama KTKS-i § 27 lõikes 2 sätestatud nõuetele. Taotleja vastab nõuetele, kui tal on tegevuse elluviimiseks määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 125 lõike 3 punktis d nimetatud suutlikkus; riigiabi või vähese tähtsusega abi taotlemise korral ei ole taotleja raskustes ettevõtja; taotleja on varem riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest saadud ja tagasimaksmisele kuulunud summa tagasi maksnud; taotleja ei saa sama kulu hüvitamiseks raha riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest; taotleja või tema üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei ole algatatud likvideerimis- ega pankrotimenetlust; residendist taotleja tegevuskoht või mitteresidendist taotleja püsiv tegevuskoht maksukorralduse seaduse tähenduses on toetuse taotlemise ajal või pärast tegevuse elluviimist Eestis; taotleja ei ole toime pannud (EL) nr 508/2014 artikli 10 lõigetes 1 ja 3 nimetatud rikkumist; taotleja või tema üle valitsevat mõju omava isiku kohta ei ole karistusregistrisse kantud karistusandmeid karistusseadustiku §-s 209, 210, 211, 212, 213, 294, 296, 298, 298¹ või 300¹ sätestatud kuriteo toimepanemise eest.

Eelnõu § 4 lõike 6 kohaselt peab taotlus vastama KTKS-i § 27 lõikes 4 sätestatud nõuetele. Seega vastab taotlus nõuetele, kui taotluses sisalduvad meetme tingimustes nõutud andmed ja sellele on lisatud nõutud dokumendid; toetust taotletakse meetme tingimustes sätestatud toetatava tegevuse kohta; taotletava toetuse suurus ei ületa meetme tingimustes sätestatud toetuse maksimaalset suurust ning taotluses esitatud andmed on täielikud ja õiged.

Eelnõu § 4 lõike 7 kohaselt esitab taotleja Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametile (edaspidi *PRIA*) elektrooniliselt *PRIA* e-teenuste keskkonna kaudu taotluse koos maksetaotlusega selleks ettenähtud ajal. *PRIA* teatab taotluse esitamise tähtaja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded arvestusega, et teate avaldamise ja taotluse esitamise tähtaja alguse vahele jääks vähemalt 14 kalendripäeva.

Eelnõu § 4 lõikes 8 sätestatakse *PRIA*-le e-teenuste keskkonna kaudu esitatavate andmete ja dokumentide loetelu.

Toetuse taotlemisel esitatakse *PRIA*-le haldusmenetluse seadusest tulenevalt taotluse esitaja nimi, taotluse selgelt sõnastatud sisu, taotluse esitamise kuupäev ja taotleja allkiri ning haldusakti või muu dokumendi kättetoimetamise soovitav viis ja selleks vajalikud kontaktandmed; taotleja registrikood ja kinnitus, et taotleja järgib määruse (EL) nr 508/2014 artikli 10 lõikes 1 nimetatud nõudeid ega ole pannud toime sama määruse artikli 10 lõikes 3 nimetatud pettust.

Toetuse taotlemisel esitatakse *PRIA*-le vesiviljelustoodete müügitulu tõendava dokumendi ärakiri või raamatupidamisregistri konto väljavõte, milles kajastuvad vesiviljelustoodete müügitehingud taotluses märgitud 2020. aasta poolaasta ja olenevalt taotleja tegutsemisajast tema 2020. aastale vahetult eelnenud kuni kolme aasta kohta ajavahemikul 1. veebruarist kuni 31. detsembrini. See tähendab, et kui ettevõtja on tegutsenud alla kolme aasta, esitab ta vesiviljelustoodete müügi majandustehinguid kajastavad raamatupidamisdokumendid oma tegutsemisaja kohta ehk 2020. aastale vahetult eelnenud ühe või kahe aasta kohta. Raamatupidamisregistri konto väljavõttel peavad olema välja toodud vaid magevee vesiviljeluse

ja mere-vesiviljeluse koodidega seotud tegevuste arved. Juhul, kui ettevõtjal ei ole vastavat raamatupidamisregistri kontot, tuleb ettevõtjal esitada vesiviljelustoodete müügiarved.

Selliste andmete esitamine on vajalik nende ettevõtjate puhul, kes ei ole käibemaksukohustuslased. Kuna Maksu- ja Tolliametile esitatavatest käibedeklaratsioonidest ei pruugi selguda, kas käibe suurus kajastab vesiviljelustoodete müüki, siis tuleb lisaks esitada raamatupidamisdokumendid, milles kajastuvad vesiviljelustoodete müügi majandustehingud kuni kolme eelneva aasta kohta. See võimaldab taotlejal märkida taotlusesse ainult vesiviljelustoodete müügikäibe andmed. Kui toetust taotletakse näiteks 2020. aasta esimese poolaasta müügikäibe vähenemise hüvitamiseks, siis võetakse arvesse aastate 2017–2020 andmed ajavahemikul 1. veebruarist kuni 30. juunini. Sama kehtib ka siis, kui toetust taotletakse teise poolaasta kohta, sellisel juhul võetakse arvesse ajavahemiku 1. juuli kuni 31. detsembri andmed.

Samuti esitatakse PRIA-le teave selle kohta, kui palju on taotleja 2020. aasta asjaomase poolaasta müügikäibe vähenenud võrreldes taotleja 2020. aastale eelnenud kuni kolme aasta sama poolaasta keskmise müügikäibega. Müügikäibe vähenemise arvestamisel võetakse aluseks kuni kolme eelmise aasta käibedeklaratsioonide kohane keskmine müügikäibe suurus poolaasta kohta. Juhul kui ettevõtja on tegutsenud alla kolme aasta, esitab ta PRIA-le teave selle kohta, kui palju on taotleja asjaomase ajavahemiku ehk poolaasta kohta müügikäibe vähenenud võrreldes tema tegutsemisaja keskmise müügikäibega ehk võrreldes vahetult eelnenud ühe või kahe aasta sama ajavahemiku keskmise müügikäibega.

Eelnõu § 4 lõike 9 kohaselt esitab taotleja koos taotlusega toetuse väljamaksmiseks PRIA-le maksetaotluse, milles märgitakse summa, mille väljamaksmist taotletakse.

Eelnõu §-s 5 sätestatakse taotluse menetlemise tingimused ja kord.

Eelnõu § 5 lõikes 1 sätestatakse, et PRIA kontrollib taotluses esitatud andmete õigsust ning taotleja, taotluse ja toetatava tegevuse vastavust toetuse saamise nõuetele, lähtudes KTKS-i §-st 28 ning määruse (EL) nr 508/2014 artikli 10 lõikest 5.

Eelnõu § 5 lõikes 2 sätestatakse, et pärast taotluse esitamise tähtpäeva esitab PRIA MTA-le taotlejate nimekirja järgmiste andmete saamiseks:

- 1) käibedeklaratsiooni andmed nende taotlejate puhul, kes on käibemaksukohustuslased. Müügikäibe suurust hinnatakse MTA-le esitatavate käibedeklaratsioonide põhjal, mille andmete saamiseks teeb PRIA käibedeklaratsioonide päringu 2020. aastale eelnenud kuni kolme aasta kohta ajavahemikul 1. veebruarist kuni 31. detsembrini;
- 2) tuludeklaratsiooni vormi E andmed nende füüsilisest isikust ettevõtjate puhul, kes peavad raamatupidamise seaduse kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust. PRIA esitab andmete saamiseks MTA-le päringu.

Eelnõu § 5 lõikes 3 sätestatakse, et PRIA hindab nõuetekohaseid taotlusi hindamisskaalal null kuni üks hindepunkti järgmiste hindamiskriteeriumite alusel:

- 1) toetuse põhjendatus, mille puhul hinnatakse, kas on olemas probleem, kitsaskoht või kasutamata arenguvõimalus. Seega hinnatakse seda, kas taotleja suhtes on algatatud sundlõpetamis-, likvideerimis- või pankrotimenetlus;
- 2) toetuse mõju meetme eesmärkide saavutamisele, mille puhul hinnatakse, kas toetuse andmine panustab meetme eesmärgi saavutamisse. Määruse kohaselt loetakse, et toetuse andmine panustab meetme eesmärgi saavutamisse juhul, kui ettevõtja käibelangus on olnud vähemalt kümme protsenti. Seeläbi panustatakse toetuse andmisega vesiviljelusettevõtja elujõulisuse suurendamisse selleks, et toetada vesiviljelussektori ettevõtlust koroonaviirusest tingitud majanduslike tagasilöökide leevendamisel;
- 3) taotleja suutlikkus tegevus ellu viia, mille puhul hinnatakse taotleja kogemust vesiviljelustoodete tootmisel. Määruse kohaselt hinnatakse seda, kas taotleja on registreerinud oma tegevusalaks magevee-vesiviljeluse EMTAK-i koodiga 03221 või mere-vesiviljeluse EMTAK-i koodiga 03211. Toetust antakse nendele ettevõtjatele, kes on oma tegevusalaks

registreerinud magevee- või mere-vesiviljeluse, seetõttu, et oluline on hüvitada käibelangust just nendele ettevõtjatele, kelle tegevus on seotud vesiviljelustoodete tootmisega;

4) toetuse kulutõhusus, mille puhul hinnatakse, kas taotleja vesiviljelustoodete müügi käibe vähenemine taotluses esitatud ajavahemiku kohta on realistlik. See tähendab, et käibelangusest tingitud tulude vähenemine peab olema realistlik ning peab olema arusaadav, milliste arvutuste ja hinnangute alusel on taotluses esitatud müügi käibe vähenemine saadud. Kui taotleja 2020. aasta asjaomase poolaasta müügi käibe on vähenenud vähemalt kümne protsendi võrra võrreldes taotleja 2020. aastale vahetult eelnenud kuni kolme aasta sama poolaasta keskmise müügi käibega, on toetuse andmine põhjendatud. Juhul kui taotleja müügi käibe on vähenenud enam kui 30 protsenti, hüvitatakse müügi käibe vähenemine vaid kuni 30 protsendi ulatuses.

Eelnõu § 5 lõikes 4 sätestatakse, et toetuse põhjendatuse hindamisel antakse hindepunkte järgmiselt:

- 1) null punkti, kui toetuse taotleja suhtes on algatatud sundlõpetamis-, likvideerimis- või pankrotimenetlus;
- 2) üks punkt, kui toetuse taotleja suhtes ei ole algatatud sundlõpetamis-, likvideerimis- ega pankrotimenetlust.

Eelnõu § 5 lõikes 5 sätestatakse, kuidas antakse hindepunkte, kui hinnatakse toetuse mõju meetme eesmärgi saavutamisele.

Null punkti antakse, kui toetuse andmine ei panusta meetme eesmärgi saavutamisse. See tähendab, et null punkti antakse juhul, kui taotleja 2020. aasta asjaomase poolaasta vesiviljelustoodete müügi käibe vähenemine on võrreldes taotleja 2020. aastale vahetult eelnenud kuni kolme viimase aasta sama ajavahemiku keskmise müügi käibega olnud alla kümne protsendi, mistõttu ei panusta toetuse summa oluliselt ettevõtte elujõulisuse tagamisele.

Üks punkt antakse, kui toetuse andmine panustab meetme eesmärgi saavutamisse. Määruse kohaselt loetakse, et toetuse andmine panustab meetme eesmärgi saavutamisse juhul, kui taotleja 2020. aasta asjaomase poolaasta vesiviljelustoodete müügi käibe on vähenenud võrreldes taotleja 2020. aastale vahetult eelnenud kuni kolme aasta sama ajavahemiku keskmise müügi käibega vähemalt kümme protsenti. Seeläbi panustatakse toetuse andmisega vesiviljelusettevõtte elujõulisuse suurendamiseks selleks, et toetada vesiviljelussektori ettevõtlust koroonaviirusest tingitud majanduslike tagasilöökkide leevendamisel. Üks punkt antakse ka juhul kui ettevõtja on tegutsenud alla kolme aasta ja ettevõtte vesiviljelustoodete müügi käibe on vähenenud vähemalt kümme protsenti taotluses esitatud ajavahemiku kohta võrreldes 2020. aastale vahetult eelnenud kahe viimase aasta sama ajavahemiku keskmise müügi käibega või 2019. aasta sama ajavahemiku müügi käibega.

Eelnõu § 5 lõikes 6 sätestatakse, kuidas antakse hindepunkte, kui hinnatakse taotleja suutlikkust tegevus ellu viia.

Null punkti antakse, kui taotleja tegevusalaks ei ole justiitsministri 28. detsembri 2005. a määruse nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord” lisa 16 „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK)” järgi magevee-vesiviljelus (EMTAK-i jao A alajagu 03221) või mere-vesiviljelus (EMTAK-i jao A alajagu 03211). Kui taotleja ei ole oma tegevusalana registreerinud nimetatud EMTAK-i koodiga tegevusi, ei kuulu ta toetuse sihtgruppi.

Üks punkt antakse, kui taotleja tegevusalaks on justiitsministri 28. detsembri 2005. a määruse nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord” lisa 16 „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK)” järgi magevee-vesiviljelus (EMTAK-i jao A alajagu 03221) või mere-vesiviljeluse (EMTAK-i jao A alajagu 03211).

Eelnõu § 5 lõikes 7 sätestatakse, et toetuse kulutõhususe hindamisel antakse hindepunkte järgmiselt:

- 1) null punkti antakse, kui vesiviljelustoodete müügi käibe vähenemisest tingitud tulude vähenemine ei ole realistlik ega ole arusaadav, milliste arvutuste ja hinnangute alusel on taotluses esitatud müügi käibe vähenemine saadud;

2) üks punkt antakse, kui vesiviljelustoodete müügikäibe vähenemisest tingitud tulude vähenemine on realistlik ja on arusaadav, milliste arvutuste ja hinnangute alusel on taotluses esitatud müügikäibe vähenemine saadud.

Eelnõu § 5 lõike 8 kohaselt vastab taotlus hindamiskriteeriumite miinimumnõuetele, kui see on iga hindamiskriteeriumi eest saanud ühe hindepunkti.

Eelnõu §-s 6 sätestatakse taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine ning toetuse maksmine.

Eelnõu § 6 lõike 1 kohaselt teeb PRIA taotluse rahuldamise otsuse KTKS-i § 30 lõike 4 punkti 3 alusel. Selle sätte järgi rahuldatakse meetme tingimustes sätestatu kohaselt kõik hindamiskriteeriumite miinimumnõuetele vastavad taotlused, vähendades vajaduse korral toetuse summat võrdeliselt iga taotleja kohta.

PRIA teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse KTKS-i § 30 lõikes 9 sätestatud järgmistel alustel:

- 1) fondi toetuse taotleja, taotlus või kavandatav tegevus ei vasta vähemalt ühele nõudele, mis on esitatud taotlejale, taotlusele või toetatavale tegevusele;
- 2) toetuse taotleja ei täida KTKS-i § 27 lõikes 5 sätestatud kohustusi;
- 3) taotluses on esitatud valeandmeid või taotleja mõjutab taotluse menetlemist pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil;
- 4) nõuetekohane taotlus ei kuulu rahuldamisele KTKS-i § 30 lõike 4, 7 või 8 kohaselt.

Eelnõu § 6 lõike 2 kohaselt teeb PRIA toetuse maksmise või maksmisest keeldumise otsuse KTKS-i § 33 lõike 2 alusel.

Eelnõu § 6 lõike 3 kohaselt teeb PRIA taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse ning toetuse maksmise või maksmisest keeldumise otsuse 45 tööpäeva jooksul taotluse esitamise tähtaja lõppemisest arvates. Nimetatud tähtaja kehtestamisel arvestatakse ajakuluga järelepärimiste tegemiseks ja järelepärimistele vastamiseks, PRIA menetluseks ning otsuste kooskõlastamiseks.

Eelnõu § 6 lõike 4 kohaselt teeb PRIA taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse ning toetuse maksmise või maksmisest keeldumise otsuse taotlejale teatavaks kümne tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

Eelnõu § 6 lõike 5 kohaselt teeb PRIA toetuse makse toetuse saaja arvelduskontole kümne tööpäeva jooksul toetuse maksmise otsuse tegemisest arvates.

Eelnõu §-s 7 sätestatakse toetuse saaja kohustused. Toetuse saaja on kohustatud täitma KTKS-i § 31 lõikes 3 sätestatud nõudeid. Siinkohal tuleb tähelepanu juhtida sellele, et tulenevalt meetme eripärast ei ole toetuse saajal võimalik kõiki eespool viidatud nõudeid täita. Näiteks KTKS-i § 31 lõike 3 punktis 3 on sätestatud nõue, et toetuse saaja on kohustatud kasutama toetuse abil soetatud, ehitatud või renoveeritud vara ettenähtud tingimustel, sealhulgas tagama tegevuse elluviimise tulemusena soetatud, ehitatud ja renoveeritud vara säilimise ning sihtotstarbelise kasutamise. Kuna selle meetme raames on tegu hüvitise andmisega, ei ole ettevõtjal objekti, mida sihipäraselt kasutada. Samas on mitmeid nõudeid, mida selle meetme raames toetuse saaja peab täitma ja saab seda ka teha. Näiteks on toetuse saaja kohustatud meetme tingimustes sätestatud juhul esitama teabe toetuse saamise ja kasutamise kohta ning aruanded ettenähtud tähtaja jooksul, eristama selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamise seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest ja täitma muid nõudeid.

Eelnõu §-s 8 sätestatakse dokumentide säilitamise nõuded.

Eelnõu § 8 lõikes 1 sätestatakse, et toetuse andmisega seotud andmeid, dokumente ja muid tõendeid säilitatakse KTKS-i § 34 lõigetes 1 ja 2 sätestatud tähtaja jooksul. Toetuse andmisega seotud andmeid, dokumente ja muid tõendeid säilitatakse määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 140 lõigetes 3–6 sätestatu kohaselt.

Eelnõu § 8 lõikes 2 sätestatakse, et KTKS-i § 34 lõikes 3 sätestatud tähtaja algusest ja lõpust teavitab toetuse saajat PRIA.

Eelnõu §-s 9 muudetakse maaeluministri 8. jaanuari 2020. a määrust nr 1 „2020. aastal toetatavate „Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskava 2014–2020” meetmete ja tegevuste liigid”. Määrust täiendatakse punktiga 19, lisades toetuste loetellu vesiviljelusettevõtja müügi käibe vähenemise osalise hüvitamise toetuse. Määruse eesmärk on kehtestada rakenduskava 8. peatükis toodud Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi toetused 2020. aastaks. KTKS-i § 5 lõike 1 kohaselt võib valdkonna eest vastutav minister määrusega kehtestada Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist toetatavate meetmete ja vajaduse korral tegevuste liigid, mida 2020. aastal toetatakse. KTKS-i § 5 lõike 2 kohaselt otsustab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi toetusteks ettenähtud vahendite jaotuse meetmete ja vajaduse korral tegevuste kaupa. Valdkonna eest vastutav minister teeb seda, arvestades 2020. aasta riigieelarve seaduse § 1 osa 6 jao 8 kalandusprogrammi rahastamiskavas toetusteks määratud rahalisi vahendeid ning määruse (EL) nr 508/2014 artikli 19 lõike 1 alusel heaks kiidetud rakenduskava.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu koostamisel on arvestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006/ ja (EÜ) nr 791/2007 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011 (ELT L 149, 20.05.2014, lk 1–66). Lisaks on arvesse võetud, et seoses erimeetmetega leevendamaks koroonaviiruspuhangu mõjusid kalandus- ja vesiviljelussektorile jõustus 23. aprillil 2020. aastal Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/560, millega muudetakse määruseid (EL) nr 508/2014 ja (EL) nr 1379/2013 seoses erimeetmetega, et leevendada COVID-19 viiruspuhangu mõju kalandus- ja vesiviljelussektorile (ELT L 130, 24.04.2020, lk 11–17).

4. Määruse mõjud

Määruse jõustumisega panustatakse erakorraliselt rakenduskava II prioriteedi eesmärkide elluviimisse hüvitise andmise kaudu. Toetust võimaldab anda määruse (EL) 2020/560 artikli 55 lõike 1 punkt b. Seega annab määruse jõustumine vesiviljelustoodete tootmisega tegelevatele ettevõtjatele võimaluse taotleda hüvitist selleks, et vähendada koroonaviiruse levikust tingitud majanduslikke tagasilööke ning parandada seeläbi vesiviljelusettevõtete elujõulisust.

Eestis on vesiviljelussektori majanduslikult olulisim osa intensiivse kaubakalakasvatuse ettevõtjatel. Veterinaar- ja Toiduameti 2019. aasta andmetel on vesiviljelussektoris 58 tegevusloaga kasvandust. Enim kasvatatakse Eestis vikerforelli, mis moodustab ligikaudu 80 protsenti kõigist Eestis kasvatatavatest kaubakaladest- ja vähkidest. Lisaks kasvatatakse majanduslikul eesmärgil näiteks angerjat, karpkala, tuuralisi, angersäga, paaliat ja jõevähki. Kuna vesiviljelusettevõtted paiknevad hajusalt üle Eesti, on meetmel mõningane piirkondlik ja positiivne sotsiaalne mõju. Nimelt on vesiviljelustoodete tootmisega tegelevatel ettevõtjatel, kelle müügi käibe on vähenenud, võimalik saada hüvitist, mis võimaldaks säilitada tööhõivet maapiirkondades ning tulla majanduslikult toime, kuniks turuolukord normaliseerub. Seega on määru sel majandusele pigem positiivne mõju.

Suurt mõju avalikule haldusele ning riigi ja kohalike omavalitsuste töökorraldusele näha ei ole. Määruse rakendamise ga võib kaas neda mõningane lisakoormus taotluste menetlemisel PRIA-le, kuid kuna PRIA-l on suur kogemus nii taotluste menetlemisel kui ka väljamaksete tegemisel, siis ei ole see võimalikku taotlejate arvu arvestades ülemäärane suur. Kuna toetust makstakse üksnes 2020. aasta koroonaviiruse puhangust tingitud vesiviljelustoodete müügi käibe vähenemise hüvitamiseks, saab PRIA arvestada asjaoluga, et seda meedet rohkem ei rakendata. See võimaldab PRIA-l paremini organisatsioonisisest töökorraldust kavandada.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Toetust rahastatakse Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist 2014–2020. Meetme rakendamiseks on sellel ajavahemikul ette nähtud 1 200 000 eurot, millest 75 protsenti makstakse Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi eelarvest ning 25 protsenti Eesti Vabariigi eelarvest. Meetme rakendamise eelarve hulka ei ole arvestatud rakendamise kulusid PRIA-le.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse väljatöötamisel on arvestatud vesiviljelusettevõtjaid esindavate erialaliitude (Eesti Kala- ja Vähikasvatavate Liit ning Eesti Vesiviljelejate Liit) ettepanekutega. Määruse eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja Keskkonnaministeeriumile ning e-posti teel arvamuse esitamiseks PRIA-le. Keskkonnaministeerium kooskõlastas eelnõu vaikumisi ning Rahandusministeerium kooskõlastas eelnõu märkustega. Lisaks esitas eelnõu kohta ettepanekud ka PRIA. Märkustega arvestamise ja mitteametamise kooskõlastustabel on vormistatud seletuskirja lisana.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siim Tiidemann

Kalanduspoliitika ja välissuhete asekanter kantsleri ülesannetes